

Sanatçıyı kalkındıran galerici

Kerimcan Güleryüz, Türkiye'nin ünlü ressamlarından Mehmet Güleryüz'ün oğlu. Şimdilerde sanatın bambaşka alanında babasını aratmayacak bir başarıya koşuyor. 10 yıldır galericilik yapıyor. Bugüne kadar 70'ten fazla sergi açtı. Bir yıl önce kurduğu Empire Project adlı galerisinde 50'den fazla eser satarak dikkatleri üzerine çekti. Şimdi sıra ikinci galeride...

YAZI: MELİDA TÜZÜNOĞLU
FOTOĞRAF: UĞUR UÇAN

Kerimcan Güleryüz, galerici olmayı çocukluk yaşlarında kafasına koymuş başarılı bir sanat girişimcisi. Türkiye'de resim sanatı denince akla gelen ilk isimlerden babası Mehmet Güleryüz'ün gölgesi altında kalmadan, kendi rüştünü sanatın farklı bir alanında aktif olarak ispatlamayı başarıyor. Nasıl mı? Güleryüz, 10 yıllık galericilik kariyerinde 70'ten fazla sergiye imza attı, temsil ettiği sanatçıların eserlerinin fiyatlarını yükseltti. Örneğin Ansen'in eserleri yedi yıl içinde bin euro'dan 55 bin euro'ya yükseldi. Şimdiye kadar temsil ettiği yaklaşık 40 genç sanatçının tamamı, kendi geçimini yalnızca sanattan sağlayabili.

Bu, sanatın ve genç sanatçıların değerinin pek bilinmediği bir ülke için önemli bir kriter... Çünkü genç sanatçıların eserleri, genelde piyasayla yeni tanıştıkları için olgunluk dönemlerindeki kadar değerli olmuyor. Galeriler satarken, koleksiyonerlerle alırken gençler yerine, ünlü ve belli bir değer üzerinde sanatçıları tercih ediyorlar.

Kerimcan Güleryüz'ü farklı kılan unsur, genç sanatçılara verdiği değer... 2000'lerin başında bu durumun önemi kavrayarak, ortağı Daryo Beskinazi ile Galeri X-ist'i açan Güleryüz, 2008'den sonra genç sanatçılara fırsat vermek isteyen galerilere de liderlik etmiş oldu. Koleksiyonerler de çekinmeden gençlere yatırım

Kerimcan Güleryüz

yapmaya başladı. Yani, Güleryüz'ün bir anlamda, İstanbul'daki sanat piyasasının, son dönemde yükselişe geçmesinde önemli rol oynadığını söylemek mümkün.

Güleryüz geçtiğimiz yıl Empire Project adlı sanat galerisini tek başına kurdu. Beyoğlu Tünel'de açacağı ikinci galerisinin hazırlıkları ise devam ediyor. Galeri X-ist'i tepe noktasında bırakıp, kendi galerilerine yoğunlaşan Güleryüz'ün kariyer adımlarına daha yakından bakalım.

Sanatta eğitim, reklam ve PR üçgeni

Kerimcan Güleryüz, galericiliğin her yönünü bilmek, konuya hakim olmak adına, ABD'de sanat tarihinden işletme yönetimine, felsefeden fotoğrafa uzun zamana yayılan bir eğitim alıyor. Bir galerinin ihtiyaç duyduğu reklam ve PR çalışmaları içinse, eğitim görmek yerine bizzat kendisi bu alanlarda çalışıp işi öğreniyor. 1990'ların sonlarında reklamcılık ve halkla ilişkiler şir-

ketlerinde bir süre danışmanlık yapıyor. Sabancı Üniversitesi kurulurken de, üniversitenin halkla ilişkiler işlerini üstleniyor. O dönem, Sabancı Üniversitesi'nde açılan Casa Galeri'nin açılışında da aktif rol alıyor.

Gülyüz, bu tecrübelerin ardından, galericilik yapmaya 2000'lerin başında Beyoğlu'nda yer alan Karşı Sanat Galerisi'nde başlıyor. Karşı Sanat Galerisi kâr amacı gütmeyen, sahibi Feyyaz Yaman'ın finanse ettiği bir mekan. Gülyüz, Yaman'ın sergi yapmak için üç sene içinde 500 bin dolar harcadığını görünce harekete geçme gereği duyuyor ve Karşı Sanat içinde, Poligon adında, eser satabilecekleri mini bir galeri ortamı oluşturuyor.

O dönem, koleksiyonerlerle ve yıldız parlamaya aday genç sanatçılarla tanışıyor. Arkasından tanıdık bir simayla ortaklık yapıyor: "Tekstil işi yapan fakat sanata çok meraklı olan, koleksiyoner Daryo Beskinazi'ye genç sanatçıların eserlerini satardım. Bir gün, vizyonuma ve çalışkanlığıma güvendiğini, benimle birlikte galeri açmayı istediğini söyledi. Ben de tek şartla kabul ettim. İki yıl boyunca galeri kazanmasa da beni destekleme sözü istedim ve aldım."

Bin euro'yu 55 bin euro yaptı

2004 yılında koleksiyoner Daryo Beskinazi'nin desteğiyle, 200 bin dolarlık bütçeyle Nişantaşı'nda Galeri X-ist kuruluyor. İki ortak, bir asistan, üç kişi çalışıyorlar. "Sanatçılarımız Mehmet Gülyüz, Nuri Kuzucan, Ansen gibi isimlerdi. O sırada yaptılar bin euro'ya satılıyordu. Normalde kısa zamanda çok para kazanmanız mümkün değildi. Ama ikinci yılın başında yatırımımızı geri almıştık."

İstanbul'da sanat alanında o dönem dikkat çekici bir yükseliş oluyor. İstanbul Modern, Garanti Platform, Proje 4L gibi kurumlar açılıyor. Müzayede evlerinde, antika eserlerinin yanı sıra, modern ve çağdaş sanata karşı bir merak oluşuyor. Galeri X-ist bu dönemde Çin'de fuara giden ilk galeri oluyor. Yurt dışı sanat fuarları bir galeri için sınav niteliği taşıyor. Çünkü fuarlarda yabancı koleksiyonerle tanışmak ve eserlerin fiyatını yükseltmek mümkün oluyor. "2008'de Çin'e gittiğimizde İstanbul'da bin euro'ya sattığımız eserlerin hepsi 8 bin euro'dan satıldı. Gören aldı. Fuar sayesinde Tayvanlı ve Çinli koleksiyonerler kazandım."

2008'de küresel ekonomik kriz, dünyada sanatı vuruyor. New York'ta o dönem 150 galeri üst üste kapanırken, Türkiye'de ilgi artıyor. "Hiç alışık olmadığımız insanlar, finans sektöründe çalışanlar, bankacılar, yatırım bankacıları, sanata yatırım yapmaya başladılar. Aralarından bazıları, borsada yatırım yapmak yerine bir alısta 2 bin dolar ödeyip, birkaç sene sonra iki katına çıkacak esere para yatırmayı mantıklı buldular."

Galeri X-ist'in gidişatı da bunun bir göstergesi. Çünkü galerinin temsil ettiği sanatçı Ansen'in eskiden bin euro'ya satılan eserleri, 2011'de Sotheby's müzayedesinde 50 bin euro'nun üzerinde satılıyor. Dubai Christie's'de ise 55 bin euro'nun üzerinde satışı yapılıyor. Yine sanatçı Canan Şenol'un video-art işi 2009'da Antik AŞ tarafından 10 bin euro'ya satılıyor. Bu aynı zamanda Türk sanat tarihinde bir müzayedede satılan ilk video-art işi olma özelliği taşıyor.

Gülyüz 2011'de X-ist'ten ayrılıp kendi galerisi Empire

Galeri ve sanatçı ilişkisi

Sanatçıyla galeri ilişkisi yapılan anlaşmaya bağlı. Genelde eserlerin satış fiyatı üzerinden yüzde 50'lik paylaşım gerçekleşiyor. Standart bir olsa da, çok kıymetli ve yüksek rakamlarda dolaşan bir sanatçı için, galeri yüzde 50'den daha düşük alıyor.

Fish. Eyes.

Empire Project'te yer alan sanatçı Sean Lee'nin Homework adlı sergisinden işleri.

Rakamlarla Empire Project

Kuruluş: 2011, Beyoğlu, İstanbul

Yatırım: 300 bin dolar

Hedeflenen ciro: 1 milyon dolar

Temsil ettiği sanatçı sayısı: 8

Şimdiye kadar yapılan sergi sayısı: 7

Alanı: 200 metrekare

Galeri içindeki auditorium kapasitesi: 100 kişi

Satış yapılan eser sayısı: 50'den fazla

Temsil ettiği en pahalı sanatçı: 800 bin TL'lik eser satışıyla Mehmet Gülyüz

Project'i kurmaya karar veriyor. Amaç, genç ressamlar için bir fon oluşturmak. "Empire Project'i kurarken, Çağdaş Sanatı Destekleme Derneği'ni de açmayı planlamıştım. Derneğin amacı, başarılı sanatçılara ve uluslararası sanatçı değişimine destek olacak bir fon oluşturmaktır. Dernekler üyelerinden para alarak ayakta kalır. Ama benim hedefim galeri kurup, galerinin derneğe motor olmasıydı. Yani, galeriden elde edilen kazançları dernek olarak derneğe aktarıp sanatçılara destek olmak istiyordum."

Gülyüz'ün 300 bin dolar yatırım yaparak gerçekleştirdiği Empire Project'te şu aşamada aktif olarak sekiz sanatçı temsil ediliyor. Yakın zamanda bu sayıyı 15 sanatçıya çıkarmayı planlıyor. Ünlü galerici, Empire Project'te bir yıl içinde yedi sergi yaptı. Toplamda 50'den fazla eser sattı. Galeride beş kişilik bir ekip çalışıyor. Galerinin içinde, diğer galerilerde görmediğimiz bir auditorium alanı bulunuyor. Auditorium da bir film kulübü gibi, kült ve bağımsız filmlerin gösterildiği bir alan olarak çalışıyor.

Kerimcan Gülyüz, 50 bin dolar bütçeyle başladığı ikinci galeri için de çalışmalarını hızlandırmış durumda. "Tünel'de ikinci galeriyi Eylül'de başlayacak olan yeni sezona yetiştirmeye çalışıyorum. Orası daha esnek bir yapı olacak. İçinde atölye de bulunacak. Sanatçıların hem işlerinin hem de üretim süreçlerinin görülebileceği bir mekan tasarlıyorum."

Gülyüz'ün 10 yıl içinde oluşturduğu yapılar, hem sanat piyasasını hareketlendiriyor, hem de gözden kaçan bir noktaya dikkat çekiyor: Sanatçının desteklenmesi. Gülyüz'ün sanatçılara yaptığı en büyük katkı, şüphesiz, eserlerinin değerini artırmak. Atölye barındıran galeri açmak da, sanatçı destek fonu oluşturmak amacıyla dernek kurmak da bu duruma iyi örnek teşkil ediyor.